

dr hab. Joanna Basiaga-Pasternak prof. AWF

Kraków, 05.10.2023 r.

Zakład Psychologii

Instytut Nauk Społecznych

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

Al. Jana Pawła II 78

31-571 Kraków

Recenzja rozprawy doktorskiej

mgr Shuai Guo

pt. „Poza zdrową aktywnością fizyczną – społeczno-kulturowe postawy wobec ciała a poziom zaangażowania w aktywność fizyczną u młodzieży wychowanej w kulturach azjatyckich i europejskich: porównanie chińsko-polskie” (Beyond the healthy physical activity – sociocultural attitudes toward the body and the level of involvement in physical activity in young people brought up in Asian and European cultures:

Chinese-Polish comparison”,

wykonanej w Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu

im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku

pod kierunkiem prof. dr hab. Bernadetty Izydorezyk

Przedstawiona do recenzji praca doktorska autorstwa Pana Shuai Guo to spójny tematycznie cykl publikacji, który dotyczy społeczno-kulturowych postaw wobec ciała oraz poziomu zaangażowania w aktywność fizyczną młodzieży wychowanej w Polsce i w Chinach. Wcześniej wymienione artykuły naukowe to:

Guo, S., Izydorezyk, B., Lipowska, M., Kamionka, A., Lizińczyk, S., Sajewicz-Radtke, U., Radtke, B. M., Liu, T., & Lipowski, M. (2023). Socio-cultural attitudes toward the body as a predictor of motivation for physical activity in young people brought up in Asian and European culture—Chinese- Polish comparison. BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation, 15(1), 52.<https://doi.org/10.1186/s13102-023-00662-y>. Artykuł ten ma wartość Impact Factor 2.37 oraz 100 punktów na liście Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Guo, S., Izydorczyk, B., Lipowska, M., Lizińczyk, S., Kamionka, A., Sajewicz-Radtke, U., Radtke, B. M., Liu, T., & Lipowski, M. (2023). Sociocultural predictors of obligatory exercise in young men: A Polish-Chinese comparison. *Frontiers in Psychiatry*, 14, 589. <https://doi.org/10.3389/fpsyt.2023.1123864>

Artykuł ma wartość Impact Factor 5.44 oraz 100 punktów na liście Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Guo, S., Kamionka, A., Izydorczyk, B., Lipowska, M., Lizinczyk, S., Radtke, B. M., Sajewicz-

Radtke, U., & Lipowski, M. (2023). The mediating role of eating attitudes in sociocultural attitudes toward the body in predicting obligatory exercise among young people: a Polish and Chinese comparison. *Nutrients*, 15(4), 952. <https://doi.org/10.3390/nu15040952>

W tym przypadku Impact Factor wynosi 6.71 i 140 punktów na liście Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Są to teksty wysokopunktowane, zwłaszcza, że dotyczą obszaru nauk społecznych, w których to wysoka punktacja nie jest tak powszechna.

Praca podzielona jest na kilka części. Pierwsza to 47-mio stronicowe opracowanie o klasycznym układzie prac typu doktorskich, prezentujące przegląd literatury przedmiotu, główne założenia pracy, opis procedury badawczej, osób badanych i zastosowanych narzędzi. Następnie przedstawione i omówione są uzyskane rezultaty, załączony spis literatury (78 pozycji literatury w języku angielskim), tabel (2) i wykresów (4), oświadczenia współautorów, życiorys Doktoranta. Finalnie załączone są pełne wersje artykułów, które tworzą spójną całość.

Zatem w początkowej części pracy Autor przedstawia (w języku angielskim i polskim) główne założenia pracy, w sposób zwięzły przedstawia metodologię badań i wreszcie główne wnioski z nich płynące. Ta część stanowi streszczenie pracy.

Tu zabrakło, moim zdaniem, wyraźnego zaznaczenia, jak brzmią postawione pytania badawcze. Może na się jedynie ich treści domyślić na podstawie analizy uzyskanych rezultatów. Czytelnik poznaje je jednak w dalszej części pracy, na stronie 12.

Następnie można przeczytać o „Krótkim opisie rozprawy doktorskiej przedstawionym w spójnej tematycznie formie”. Tu Autor wymienia korzyści podejmowania aktywności

fizycznej, trafnie zauważając, że przekroczenie globalnie zalecanego jej poziomu będzie negatywnie wpływać na zdrowie powodując uszkodzenie mięśni szkieletowych, zaburzając metabolizm i powodując problemy natury emocjonalnej. Dodatkowo na to zjawisko mają wpływ rozmaite zmienne na przykład środowiskowe, społeczne, kulturowe. Następnie Pan Shuai Guo przywołuje zagadnienie motywacji, zwłaszcza w kontekście motywacji do aktywności fizycznej. Tu szczególnie podkreśla koncepcję samoukierunkowania Ryana i Deciego. Wreszcie porusza bardzo ważny i często niedoceniany problem uzależnienia od aktywności fizycznej. Jest to forma działalności, która wykracza poza strefę prozdrowotną. W tej części Autor prawidłowo i trafnie dokonuje przeglądu literatury łącząc zagadnienia aktywności fizycznej, uzależnienia oraz niewłaściwej motywacji do podejmowania aktywności fizycznej, która może prowadzić do nadmiernego i nieprawidłowego angażowania się w ćwiczenia fizyczne. Zwrócił także uwagę na związki wyżej wymienionych zmiennych z nawykami żywieniowymi, a także z czynnikami społeczno-kulturowymi. Warte podkreślenia jest zwrócenie uwagi Pana Magistra na negatywny wpływ mediów (jako źródło presji) na standardy społeczno-kulturowe dotyczące ciała (zwłaszcza u kobiet). Co warte uznania, Autor zaobserwował lukę badawczą dotyczącą postaw wobec ciała, aktywności fizycznej u osób z różnych kręgów kulturowych. To spowodowało, że postanowił zbadać postawy społeczno-kulturowe wobec ciała i poziom zaangażowania w aktywność fizyczną u młodych Polaków i Chińczyków.

W części „pracy, pytania i hipotezy badawcze” Autor zaprezentował szczegółowe pytania badawcze takie jak: „Czy istnieje i jaki jest związek pomiędzy społeczno-kulturowymi postawami wobec ciała a aktywnością fizyczną podejmowaną przez młodych Polaków i Chińczyków?”, „Czy istnieje i jaki jest związek pomiędzy społeczno-kulturowymi postawami wobec ciała a uzależnieniem od aktywności fizycznej u młodych Polaków i Chińczyków?” oraz „Czy motywacja do aktywności fizycznej i postawy żywieniowe są czynnikami pośredniczącymi pomiędzy socjokulturowymi postawami wobec ciała i obowiązkową aktywnością fizyczną wśród młodzieży w Polsce i Chinach?”. Bazując na tych pytaniach, Magister stworzył autorski model badawczy, co niewątpliwie podnosi wartość pracy.

W dalszej części pracy Pan Shuai Guo zaprezentował procedurę badania, opisał grupę badaną - w pierwszym etapie 594 osoby, z czego 303 z Polski i 291 z Chin; w drugim etapie 125 Polaków i 257 Chińczyków oraz w trzecim etapie 303 Polaków i 400 Chińczyków. Autor omówił też właściwie zastosowane metody badawcze – charakteryzujące się trafnością i rzetelnością oraz wykorzystane w pracy metody statystyczne. Następnie Pan Shuai Guo

odniósł się do artykułów, których jest współautorem, będących źródłem odpowiedzi na postawione wcześniej pytania badawcze. I tak artykuł „The sociocultural attitudes toward the body and the physical activity undertaken by young Poles and Chinese”, którego Pan Magister jest pierwszym autorem, pozwala odpowiedzieć na pierwsze z postawionych pytań badawczych i wynikających z niego dwóch hipotez badawczych. Pan Shuai Guo sprawnie zweryfikował

i zinterpretował uzyskane rezultaty odpowiadając na pytania badawcze, jak i wyjaśniając hipotezy badawcze. Wykazał tym samym różnice w celach podejmowania aktywności fizycznej przez młodzież polską i chińską czy wpływie środków masowego przekazu na postrzeganie idealnej sylwetki i swojej własnej. Wykazał także rolę internalizacji jako czynnika predykcyjnego dla znaczenia celów związanych z aktywnością fizyczną. Stwierdził tym samym, że istnieją istotne statystycznie korelacje pomiędzy postawami społeczno-kulturowymi wobec ciała i motywacją do aktywności fizycznej u młodych ludzi z Polski i Chin, którzy dorastali w różnych kulturach.

Odpowiedzi na drugie i trzecie pytania badawcze znaleźć w drugim z przedstawionych do oceny artykułów „The sociocultural attitudes toward the body and the addiction to physical activity of young Poles and Chinese” oraz „The Mediating Role of Eating Attitudes in Sociocultural Attitudes toward the Body in Predicting Obligatory Exercise among Young People: A Polish and Chinese Comparison”. Tu także Pan Shuai Guo jest pierwszym autorem a Jego udział w wyżej wymienionych publikacjach jest dominujący. W artykule drugim postawiono kolejne dwie hipotezy badawcze (dotyczące postaw wobec ciała i ich predyktorów), w tekście numer trzy – kolejne trzy hipotezy poświęcone motywacji do aktywności fizycznej oraz nawykom żywieniowym i ich związkami z podejściem do ciała i obowiązkowej aktywności fizycznej.

Tu także Doktorant dokonuje interpretacji uzyskanych rezultatów, weryfikując hipotezy badawcze. Ustalił też specyficzne społeczno-kulturowe predyktory dla obligatoryjnej aktywności fizycznej młodych mężczyzn z Chin w tym podkreślił rolę motywacji, celów związanych a adaptacją społeczną czy nawyków żywieniowych także w kontekście zmiennej jaką jest płeć. Autor dostrzega przy tym ograniczenia, jakie napotkał podczas realizowania projektu badawczego proponując dalsze kierunki badań. Świadczy to o Jego wnikliwości badawczej.

Dla mnie jako psychologa, niedosyt budzi omówienie zagadnienia uzależnienia od aktywności fizycznej i ćwiczeń fizycznych. Autor analizuje problem „The sociocultural attitudes toward the body and the addiction to physical activity of young Poles and Chinese”

(s. 24). Jednak poniżej znajdujemy określenie „obligatory exercise”. Czy to ma dotyczyć tego samego? W jakim sposób i czy w ogóle (analiza danych nie definiuje tego dokładnie) badano poziom uzależnienia od aktywności fizycznej”. Podobnej interpretacji nie znalazłam także w artykułach, których wyniki składają się na całość dysertacji.

Pomimo tego zastrzeżenia uważam, że moja ocena pracy Pana Shuai Guo jest pozytywna i wysoka. Doktorant zaprezentował interesujący projekt badawczy, uwzględnił różnice międzykulturowe u badanych, co ma dodatkowe znaczenie poznawcze. Zastosował właściwą literaturę przedmiotu zarówno w opisie pracy doktorskiej, jak i w przedstawionych do analizy artykułach. Widać, że Autor posiada dużą wiedzę na interesujący Go naukowo temat. Sprawnie połączył rezultaty badań przedstawione wcześniej w trzech publikacjach nadając im logiczną i wartościową całość.

Przedstawiona do oceny praca spełnia wymagania stawiane pracy doktorskiej. Wnioskuje o dopuszczenie mgr Shuai Guo do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Yuan Bai - H

